

SIBĪRIJĀ

ĀBOLI NEAUG

Lietuviešu autoru Jurgas Viles un Linas Itagaki grafiskais romāns *Sibīrijas haiku* ieguvis tehniski perfektu un emocionāli iedarbīgu skatuves versiju Latvijas Leļļu teātrī Valtera Siļa režijā **Teksts Atis Rozentāls**

Šķiet, nevar būt lielāks kompliments izrādei, ja rakstniece, pēc kuras darba tā iestudēta, publiski pavēsta, ka atgriezies skatīties to vēlreiz jau kopā ar savu tēvu – grāmatas galvenā varoņa prototipu. Tieši tā uz režisora Valtera Siļa izrādi *Sibīrijas haiku*

Latvijas Leļļu teātrī reāģēja grafiskā romāna autore Jurga Vile, kura pirmizrādes vakarā bija zālē kopā ar grāmatas tulkotāju Daci Meieri.

Lietuviešu rakstniece Jurgas Viles un mākslinieces Linas Itagaki grafiskais romāns *Sibīrijas haiku* ir pierādījums, ka komiksa forma ir piemērota arī nopietnu literāru darbu radīšanai. Vēlāk izrādījās, ka šī forma nav šķērslis arī dramatisējumam radīšanai un stāsta iedzīvināšanai uz skatuves. Lietuvā pašlaik ir vismaz divi *Sibīrijas haiku* iestudējumi profesionālajos teātros, savukārt Latvijā divus gadus pirms iestudējuma Leļļu teātrī veiksme stāstu piedzīvojuši režisores Māras Zaiškalns skatuves versija Rēzeknes Tautas

teātrī, kas neapšaubāmi ir viens no spēcīgākajiem darbiem Latvijas amatiereteātros pēdējos gados.

IZRĀDE KĀ FILMA

Tehniski iestudējums ir veidots absolūti konsekventi un precīzi. Uz skatuves ir vairākas kameras, melnā tērpti aktieri darbojas ar papīra lellītēm, foniem un arī atēliem, istām substancēm, kas imitē, piemēram, asinis, paši veido arī skaņu fonu un dzied. Izrādes mākslinieks Uģis Bērziņš vienlaikus ir respektējis Linas Itagaki radīto tēlu pasauli un adaptējis to rādīšanai uz skatuves «dzīvās filmas» tehnikā. Pusi skatuves aizņem liels ekrāns, uz kura tiek iedzīvināts stāsts, aktieri pustumsā darbojas otrā malā, viņiem ir mikrofonu, kas ļauj ne tikai labāk sadzirdēt viņu teikto, bet arī rada papildu filmas efektu, it kā varoņu balsis būtu ierunātas. Vienlaikus mēs redzam, kā aktieri reāli darbojas, kož ābolā un sarindo tā gabaliņus uz papīra, rīkojas ar klabekļiem, kas imitē vilciena troksni, tiesa gan, režisors tomēr ir slāpējis šo «virtuves pusi», pakārtojot to ekrāna stāstam, lai pārāk nesadalītu uzmanību

starp divām pasaulēm. Iespējams, no lielā attāluma šis balanss ir jūtams, bet, ja sēž pašā priekšā zem ekrāna, kā tas gadījās šīs recenzijas autoram, neizbēgami prioritārs kļūst tas, ko var redzēt tieši uz ekrāna.

Valters Siļis, dramatisējot Jurgas Viles darbu, ir respektējis tā kompozīciju – sākot jau no autoras priekšvārda, ko interpretē Baiba Vanaga, tad seko aina no stāsta beigām, kad bērni ar tā dēvēto bāreņu vilcieni atgriežas no Sibīrijas, un tikai tad

stāsts iesākas no sākuma – tieši kā grāmata. Nosacīti atdzīvojušies zīmējumi rada zināmu atsvešinājumu tādā nozīmē, ka nedaudz absorbē vēstījuma traģismu, īpaši otrā cēliena beigās, kad pēc briesmīgā sniegpuņķa vairāki stāsta varoņi iet bojā. Šķietamās filmas forma ļauj ļoti dinamiski pārsviesties no vienas epizodes uz nākamo, mainīt darbības vietas un izvirīties no jebkāda butaforisma.

Kaleidoskopiskums kā princips atbilst galvenā varoņa – desmit gadu veca zēna –

KONCERTI

CETURTDIENA, 1. FEBRUĀRIS

Liepājas koncertzāle Lielais dzintars 10.00, 13.00 Koncerts bērniem *Dzīvnieku karnevāls*

Vagonu ielas kvartāls 20.00 Jāko Eino Kalevi (Somija) koncerts

Radisson Blu Latvija Conference & Spa Hotel 20.00 Dzīvās džeza mūzikas ceturtdiena

PIEKTDIENA, 2. FEBRUĀRIS

Rīgas Doms 12.00 *Concerto Piccolo*

Latgales vēstniecība Gors 18.00 Kamer-mūzikas koncerts *B.A.C.H.*

Liepājas koncertzāle Lielais dzintars 19.00 Uzstājas Jērgs Vidmanis un *Sinfonietta Rīga*

Rojas Kultūras centrs 19.00 Grupas *Galaktika* koncerts

Skrīveru Kultūras centrs 19.00 Koncerts *Olga un Baritoni Skrīveros*

Valkas pilsētas kultūras nams 19.00 Koncertuzvedums *Ar Latgali dziesmās un sirdī*

Angārs x Tu jau zini kur 20.00 *Pilsētas minifestivāls*. Grupas *Dzelzs vilks* un *Baložu pilni pagalmi*

Palladium Rīga 21.00 Uzstājas mūziķis ansis

SESTDIENA, 3. FEBRUĀRIS

Rīgas Doms 12.00 *Concerto Piccolo*. 18.00 Koncerts *Džezbaroks. Kāda truvēru dziesma*

Mūzikas nams Daile 15.00 Raimonds Pauls un Andris Keišs koncertā *Vīrieši labākos gados*

Restorāns Akustika (Valmiera) 18.00 Čellu rokgrupas *Chairmen* koncerts

VEF Kultūras pils 18.00 Jauniešu pūtēju orķestra *Auseklītis* koncerts *Tikšanās džeza un rokmūzikas ritmos*

Valmieras Kultūras centrs 18.00 Pašdarbnieku svētki *Dzīve kā kino*

Lielā gilde 19.00 Uzstājas Jērgs Vidmanis un *Sinfonietta Rīga*

Mālpils Kultūras centrs 19.00 Grupas *Galaktika* koncerts

Pegaza pagalms (Liepāja) 20.00 *Balle ar Lustīgo blumizeru*

Lapmežciema tautas nams 21.00 Diskotēka *Pepsi Night Party*

SVĒTDIENA, 4. FEBRUĀRIS

Rīgas Doms 15.00 *Concerto Piccolo*

Mūzikas nams Daile 15.00 Raimonds Pauls un Andris Keišs koncertā *Vīrieši labākos gados*

Vidzemes koncertzāle Cēsis 16.00 Koncerts *Ziemas ceļojums. Tartu. Cēsis*.

Limbažu kultūras nams 16.00 Koncerts *Ričijs Rū 2. Ceļojums uz Āfriku*

Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs 17.00 Koncerts *Brāmss un Martuči. Kamer-mūzika*

Iecavas kultūras nams 18.00 Koncerts *Atkalsatikšanās*

Arēna Rīga 19.00 Koncerts *Lord Of The Rings*

Lielā gilde 19.00 Franču pianista Dāvīda Frē koncerts

PIRMIDIENA, 5. FEBRUĀRIS

Latvijas Mūzikas akadēmija 18.00 Doc. Pētera Trasuna alta klases studentu koncerts

Mūzikas nams Daile 15.00 Raimonds Pauls un Andris Keišs koncertā *Vīrieši labākos gados*

OTRDIENA, 6. FEBRUĀRIS

Latvijas Mūzikas akadēmija 15.00 Žans Krass *Polifēms. Versija*

TREŠDIENA, 7. FEBRUĀRIS

Sv. Pētera baznīca 18.00 Uzstājas Anete Graudiņa (vijole) un Liene Circone (klavīres)

Krustpils Kultūras centrs 19.00 Koncerts *Mīla, džeza un itāļu kino*

M/Darbnīca 20.00 Džeza koncerts *Tribute To Booker Little 'Out Front*

IZRĀDES

LATVIJAS NACIONĀLĀ OPERA UN BALETS

Lielā z. *Madama Butterfly* 1.11 19.00 *Apburtā princese* 2.11 19.00 *Putnu opera* 3.11 12.00, 18.00 *Pie zilās Donavas* 4.11 12.00, 18.00 *Traviata* 7.11 19.00

LATVIJAS NACIONĀLAIS TEĀTRIS

Lielā z. *Pīters Pens. Sindroms* 1., 2., 6., 7.11 19.00 *Ričards. Nekā personīga* 3.11 18.00 *Aizliegtais pianīns* 4.11 15.00 **Aktieru z.** *Antigone* 3.11 18.30 **Jaunā z.** *Suņa māja* 4.11 13.00

DAILES TEĀTRIS

Lielā z. *Pīters Pens saiet sviestā* 1., 2.11 19.00; 3.11 13.00 *Retrits* 7.11 19.00 **Mazā z.** *Visas viņas* 1., 2.11 19.00 *Kā sagaidīt citpla-*